

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Felévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A Tisza-egyetem névavató ünnepélye

**A magyar kultúra történelmi napja
 A Kormányzó képviselője Debrecenben**

Vasárnap számunkban iparkodtunk megfelelő módon méltatni azt a méreteiben hatalmas, kulturális jelentőségében történelmi vonatkozású eseményt, amelynek Debrecen városa és vele együtt az egész Tiszántul színhelye volt vasárnap. Magyarország keleti kapujának tudományegyetemét, a magyar kultúra egyik legifjabb, de nagyra hivatott Alma Materét nevezték el Tisza Istvánról, a kálvinista puritánizmus és a felkelő magyar ember vértanu példaképéről.

Ez az ünnepély túl kell, hogy hatoljon Csonkajárási határain, de túl kell, hogy hatoljon a Kárpátok bércein, az Alduna hullámain, az Adria habjain, a Lajtha folyó vizén is, mert tanuságot kell tennie amellett, hogy a magyar kultúrát nem csonkították meg; a magyar kultúrát nem gyalázták meg; mert imé: él, virágzik, fejlődik és elindulóban van nagyszerű hivatását teljesíteni. Visszaszerezni az elrabolt részeket, lemosni a nemzeti gyalázatot és megvetni az alapot az ezeréves integer Magyarország jövőd feltámasztásához!

Ezért volt olyan fénye, olyan pompája külsőleg is az egyetemi névavató ünnepélynek, melyen a város és a vármegye előkelőségein kívül megjelent a Kormányzó képviselője, a kormány két kiküldöttje, a testvéregyetemek megbízottai és a magyar kultúra számos előkelősége is.

Az érkezés

A vendégek nagyrésze már a szombati nap folyamán Debrecenbe érkezett, míg a Kormányzó Ur Ö Főméltóságát képviselő Bethlen István miniszterelnök, dr. Vass József és dr. Bernolák Nándor miniszterek társaságában csak a vasárnap reggeli rendes vonattal érkezett városunkba s az éjszakát kinn az állomáson az első vágányra tolatott külön kocsiiban töltötték.

A program szerint dr. Vass József kultuszminiszter reggel 8 órakor kiszállt Bernolák miniszterrel együtt a szalonkocsiból, s a tiszteletére megjelent Lindenberger prépost, Hubert és Szomjas főispánok, Csóka polgármester és Pákozdy alispán, valamint Ghyczy Tihamér kerületi és Súly Lajos városi főkapitányok kíséretében bejött a városba, hogy a Svetits-intézet oratóriumában elmondja mindennapi szent miséjét. Innen a miniszterek visszatértek a pályaudvarra, hol a Kormányzó képviselőjének hivatalos fogadtatása csak délelőtt fél 11 órakor ment végbe.

Az ünnepélyes fogadtatás

A Vass miniszter fogadtatásán megjelen-
 teken kívül az ünnepélyes fogadtatáson részt vett Kratochwill Károly tábornok, katonai körletparancsnok, Keill Elemér ezredes, térparancsnok, Schnell alezredes és a debreceni ezred egy százada. A pályaudvar előtt a kíváncsiak nagy tömege hullámzott. A bejáratnál díszruhába öltözött rendőrök állottak sorfalat. Pontban háromnegyed 11 órakor a Kormányzó képviselője a miniszterekkel és kíséretükkel együtt elhagyták a szalonkocsit és a rájuk várakozó notabilitások elé lépett Hubert Ottó városi főispán pár szívből fakadó meleg szóval üdvözölte az egyszerű fekete szalonruhába öltözött miniszterelnököt, aki a következő rövid, de tartalmas beszéddel válaszolt:

— Köszönöm a szíves üdvözlést. Bizom benne, hogy a mai ünnepély bizonyossága lesz

annak, miszerint a magyar társadalom mindent oly egységes, mint itt Debrecenben!

A beszéd után a Kormányzó képviselője a katonaság felé lépett, fogadta Kratochwill tábornok és Keill ezredes, valamint a vezénylő tiszt jelentését, majd a körletparancsnok kíséretében ellépett a feszes vigyázzban tisztelgő század előtt, azután elhagyta a pályaudvart és kíséretével együtt kocsiba szállott. Az első fogaton az államrendőrség vezetői foglaltak helyet, majd a híres őtőfogaton Bethlen gróf, Vass miniszter, Hubert főispán és Csóka polgármesterhelyettes helyezkedtek el, utánuk Bernolák miniszter titkárával, majd Szomjas főispán Pákozdy alispánnal, végül Pröhle Vilmos, a II. kerület képviselője a kíséret többi tagjaival következtek. Legvégül pedig a Nemzeti Hadsereg százada állott fel és kísérte ki az illusztris vendégeket a Nagyerdőbe . . .

Az ünnepély

A névavató ünnepély délelőtt 11 órakor kezdődött meg a nagyterei egyetemi klinikák felvételi épületében. Az aránylag szűk befogadó képességű terem zsufolásig megtelt a meghívott közönséggel, akik között megjelentek a tudományos társaságok, intézetek, az egyházak és a polgári és katonai hatóságok képviselői, a Tisza-család részéről pedig báró Radvánszky Béla. Az egyetemi tanács díszöltözetben és hivatalos jelvényeivel foglalt helyet az emelvényen, festői látványt nyújtott az egyetemi altszék magyaros motívumú ruhája és az ifjuság képviselőinek zöld tőgája is.

A kormányelnök és a miniszterek megérkezése után és a Hymnusz elhangzása után dr. Pokoly József Rector Magnificus nyitotta meg az ünnepséget, ismertetvén azokat a körülményeket, amelyek között megszületett az egyetem Tisza Istvánról való elnevezésének gondolata. Köszönetet mondott azoknak a ténylezőknek, akik a gondolat megvalósulását lehetővé tették, elsősorban a Kormányzónak és a kormánynak. Nemesak dísznek, de kötelező erejű parancsnak is tette fel az egyetem homlokára Tisza Istvánnak, a nemzeti eszme megtestesítőjének nevét, parancsul a jövő tanári kar és ifjuság számára. Ezért határozta el az egyetemi tanács, hogy Tisza István mártírhatalmának évfordulóját, október 31-ikét, minden évben megünnepelje. Üdvözölve a Kormányzó képviselőjét, Bethlen István miniszterelnököt, a kormány tagjait és az ünnepelő közönséget, a gyűlést megnyitotta.

Általános figyelem mellett emelkedett szólásra

Bethlen István

miniszterelnök, aki a következő beszédet mondotta:

— Tisztelt ünnepelő közönség!
 Megváltunk keresztrefeszítése után harmadnapra feltámadott, negyven nap mulva mennybe ment és mikor ötven nap mulva tanítványai összegyűltek ünnepre, tüznely jelent meg a fejük felett és szívüket megszállta a szentlélek.

Tisza István koporsója felett alig borult el a szemfedő, és máris az ő hirnevétől, az ő dicsőségétől visszhangzik az ország. Ma is azt látjuk, hogy ő nem halott, hanem halhatatlanná vált. (Ugy van!) És ma, mikor mi itt össze-

gyűltünk azért, hogy nevének, dicsőségének egy új oltárt emeljünk a magyar kultúrának, akkor azt kell mondanom, hogy jól teszi Debrecen városa, hogy az ő dicsőséges nevével keresztelt el ezt az egyetemet. Mikor ezt tesszük, ezen az ünnepen ihlesse meg ezt a közönséget Tisza István szelleme és hazafisága, ihlesse meg férfias keménysége, haraktereje és ihlesse meg önfeláldozása, amelyről mindig tanubizonyosságot tett hazájának. Tisza István férfi volt, kemény és harcra kész férfi. Férfi volt, aki megvetette a hízélgést. Kegyetlenül szókimondó volt, aki sebeket osztott és fogadott, saját sebeire azonban senkinek soha nem panaszkodott. Tisza István hazafi volt, aki hazájáért élt és hazájáért tudott meghalni. Nem szóval, hanem cselekedettel szerette hazáját. Tisza kálvinista volt, nem olyan, aki oktanul és céltalanul a visszavonást és ellentéteket keresi, hanem olyan kálvinista, aki megbízott Isten akaratában és az isteni gondviselés előtt meg is hajlik; olyan kálvinista volt, aki ha szükséges volt, hitét megvédte s ha egyszer megvetette lábát, nem volt vihar, amelynek ereje ledönteni képes lett volna.

Tisza államférfi volt, olyan államférfi, akinek nem volt maga előtt a közvélemény, de ott, ahol megjelent, maga csinált közvéleményt. (Általános taps és helyeslés.) És Tisza ember volt a szó nemes értelmében; olyan ember, amelyet csak keveset szült a magyar föld évszázadokon keresztül. Szíve mindig nyitva volt a szegények és elhagyatottak számára és szívesen szorított kezét a kérges tenyerű munkással is, ha a becsületes szív dobbanását érezte; de hátat fordított nagy uraknak is, ha gögös pöffeszkedésnél többet nem látott.

És magyar volt Tisza István mindenekelőtt! Nem szóval, nem külső cselekvésben, hanem lelke mélyében és szívében. Szíve minden dobbanása hazájáért vert és az utolsó is, amikor mártírhaltat halt nemzetéért!

Mikor tehát a mai napon az ő nevével az ő emlékére építjük fel Debrecen városában az új egyetemet, a magyar kultúrának új templomát, azt kívánom, hogy Tisza Istvánnak ne csak neve fündököljön az egyetem kapujának bejárata felett, hanem verjen gyökeret itt Tisza szelleme és hazafisága is; legyen azokban, akik ott tanítani és tanulni fognak, mert így tudom és bízom benne, hogy az egyetem olyan férfiakat fog nevelni, amilyen Tisza István volt! (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Az éljenzés lecsillapultával

Vass József dr

kultuszminiszter mondotta el mélyenszántó gondolatokban gazdag, nagyhatású beszédét.

— Ez az ünnep — mondotta — nem csupán egyszerű nominis invocatio, azaz nem egyszerűen egy névnek az emlékeztünkbe való idézése, hanem arra való törekvés, hogy a névnek viselőjét ideálként állítsuk a magyar nemzet elé. Ez az ünnep tehát nem nominis invocatio, hanem numinis invocatio, azaz szellem-idézés. Egy olyan szellem idézése, amely a maga keresztjén magyar valóságában alkalmas arra, hogy követendő ideálul tekintsen reá az élő magyar keresztény valóság: azok, akik az egyetemen jelenleg tanítanak és tanulnak és azok is, akik a jövőben fognak.

Nagyon érdekes, igen tisztelt közönség, hogy a magyar nemzet — ha magára eszmél nehéz idők átélése után, mennyire ösztönösen pillant a saját lelkébe, hogy megtalálja ezeket az ideálokat és megsejti azokat az erőket is, amelyeket ezen ideálok szolgálatába kell állítani! Nem egyszerű jelszót keres többé, nem indul jelszavak után, melyek esetleg ingoványos utra vezetnek. Nem egyszerű szimbólum után kíván elindulni akkor, mikor tudja, hogy magyar mivoltának maradákat kell átmenteni egy szebb történelmi korszakba, hanem valójában megfogható valóságokat emel ki.

Ez az ünnep itt alapjában tehát azt jelenti, hogy a magyar nemzet bátor kezzel koszoruba fűzi egy si-

virágait. Nem fél attól, hogy elhervadtak e sir virágai, sőt bizonyos abban, hogy ezek a virágok, mint a magyar keresztény valóság, életet foglalnak a másik valóságban, a másik virágok között: a kedves magyar ifjúságot. Így kerül és kapcsolódik egybe ennek az egyetemnek ifjúsága a nagy férfias valósággal, akinek szelleméből ki kell emelkedni egy szebb és boldogabb történelmi jövőnek. Nem szabad senkinek attól tartani, hogy szűk keretek közé állítják be a tudomány közlésére hivatott egyetemet, tehát a legmagasabb instanciát, amikor specifikusan magyar és keresztény keretek közé állítjuk be ezt az ünnepet. Azért nem kell ettől félnünk, mert a mi magyar valóságunk nem mérhető sem a múltnak, sem a jelennek a mértékével. A magyar fajban potenciák vannak, lehetőségek rejtőznek. Ezekből sok aktuálított a múltban erények, jeles momentumok, férfiak, intézmények, a történelmi korok ragyogó, legendás alakjaiban. De minden lehetőség nem aktuálított s a magyar lélek erejével moníthatom, hogy a magyar fajban rejlő tehetségeknek csak a kisebb része valhatott valóra a történelem kegyetlen kezé miatt. Mi nyugodt kézzel nem tudunk könyvet írni, mert a másik kezünkben kard volt és bus, véres mezőkön védjük a nyugat kulturáját. Míg mások gazdagodtak, mi magunk szegények és árvák maradtunk, tengődünk. Következésképp előtünk még a jövő, a magyar faj lehetőségei nem a hátunk megett vannak, nem a történelmi múlt mértékével mérhetők.

Ez az erő nem mi bennünk van, kik kenyerünk javát már megértük, hanem ifjúságunkban. Ez a momentum az, amely arra indít engem, hogy a magyar kultuszokmány nevében tisztelettel, hálával és rajongással üdvözöljem önöket s kérem, hogy azon sir virágait fonja össze az egyetemi tanács a magyar ifjúság virágával arra a célra, hogy a még ki nem váltott magyar lehetőségeket hatalmas magyar valósággá váltsák ki ennek az egész magyarságnak egész keresztény stílusában.

Attól pedig senki, a nyugat szemével vizsgálódó ne féltesse a magyar tudományt, hogy talán a kereszténység szűk keretében mértéktelenek. Amit előbb egy pár szóval megemlítettem a magyar fajban rejlő és ki nem váltott valóságokról, az áll a világjelenségekről is. A keresztényiség történelme évszázadokkal nem, csupán nagy ivvonalakkal mérhető. Ami lehetőség van a kereszténységben, ama Krisztustól ideig csak kevés tételt közhíves. A kereszténység még csak gyermekcipőkben jár, jövője még csak ezután kezdődik. Hisz még a feudális középkori császárságot sem szolgálta végig, a szociális társadalmat szolgálja pedig el sem kezdte: hogy lehetne tehát azt mondani, hogy a kereszténység jegyében a tudomány szűk keretek közt indul el? Hogy lehetne félni a tudományt a kereszténységtől, mikor minden tudománynak ő volt az alapítója, ő volt a védője s biztos, hogy a jövőben is az lesz? Különösen azóta, mióta egy megbomlott állam hatalmától az oltárok közé menekülve mentettük meg minden értékünket, amit kereszténynek és magyarnak nevezünk!

Óda térek vissza, ahonnan kiindultam: ez nonominis invocatio, hanem numinis invocatio.

Numen tuum invocabo, a te szellemedet idézem, Tisza István! A te törhetetlen meggyőződéssel a magadét védő és a másét megbecsülő keresztényen voltodat idézem!

Numen tuum invocabo! A te szellemedet idézem, amely meg tudta érteni — és erre áldozott egy egész életet, hogy az egységben van ennek az elhagyott nemzetnek az ereje, ennek a világrávjának. Mert minden erőnek egybe kell forni, amely büszke arra, hogy magyarnak született.

Numen tuum invocabo! Felirom Tisza István gróf nevének az egyetemnek a homlokára és ennek az ifjúságnak a homlokára. Belé kell gyökerezni ennek a szellemnek a tanárokon keresztül az ifjúságba, a magyar társadalom minden rétegébe, az itt összesereglett és összeseregrendő magyar és keresztény ifjúság lelkebe, hogy a Tisza Istvánok fajtája ennek a magyar fajtának a véreben legyen. Mert izmokra lesz szükség, hogy a vasat tudja szoritani, vére, ami, ha kell, ki tudjon omolni és lélekre, hogy a vért és vasat tisztán tudja megőrizni a történelem számára.

A te szellemedet köszöntöm, Tisza István! Ahogy a régi rómaiaknál mondották: Deus adest, Isten van jelen. Jelen van, itt van a szelleme ebben a teremben. Hódolattal köszöntöm e szellemet, titeket, akik vágyódtok utána és az ifjúságot, amely befogadja; a boldogabb jövőt is, amely általa eszközöltetik! (Leikes éljenzés és taps.)

Barabási Kun József dr egyetemi professzor mondta el ezután Tisza-émlékbeszédét.

— A debreceni tudományegyetem a nemzet nagyjai közül azért választotta Tisza István nevét, mert az egyetem létrejöttét elsősorban az ő hatalmas pártfogásának köszönheti. De az egyetemnek nemcsak a pusztán névre volt szüksége, hanem a nagy nemzeti vértanu szelleméből sugárzó vezető eszmékre és erkölcsi erőkre is. Ezeket akarja szolgálni és példaadásul az ifjúság elé állítani a debreceni egyetem.

A magyar politikát sok mindenben ott kell folytatni, ahol Tisza István elhagyta, mert az ő politikájának alaprendelése volt a nemzeti önfentartás és önerőfejlesztés, és az egyetértés a királlyal. Tisza István egész életében liberális volt. A forradalmak után a liberális szó rossz hangzású lett. De Tisza István liberálizmusa a Széchenyiével volt rokon, a reformkorszakbeli magyar ellenzék liberalizmu-

sával, amely nem libertinizmus. Ebben áll az a keresztény származású és jellegű liberális elv. Így értette azt gróf Tisza István is, akinél nem volt hübb fia hazájának és egyházának.

Beszédét az ifjúsághoz intézett, Tisza István emlékéhez való hűségre buzdító szavakkal fejezte be.

A magvas emlékbeszéd után megkezdődtek az üdvözlések, melyeknek sorát

Beöthy Zsolt

nyitotta meg a következő beszéddel:

Tekintetes Egyetemi Közgyűlés!

Sok szívet indított meg a mai ünnepély, de nagyobb örömet, több bizalmat, biztatóbb reményt nem keltett sehol, mint épen a Tisza tiszteletét és emlékének szolgálatára alakult Tisza-émlékbizottságban. A kormányzóknak köszönnetet; akiktől a gondolat eredt és akik a gondolat megvalósításában működtek, hálát és üdvözlést.

Az egyetemek elnevezése két uton, két alapon szokott történni. A német egyetemeket fejedelmi alapítókrol, az angol collegeokat a keresztény képzetvilág védőiről: Krisztusról, Szentháromságról nevezik el. Az alapítók és védők sorából vették mintegy azt az utmutató igét, amelyet egyetemük homlokára tűztek. — Ami Debrecenben ma történt, mintha ebben az irányban egy új ut keresése lenne. *Nem alapítóról, nem védőről, hanem egy eszményképről nevezte el magát az egyetem.* Nekem úgy tetszik, hogy mégis csak a régi uton járunk, mégis csak alapító, védő az, akinek nevét ez az egyetem hosszú időn keresztül, adja Isten örökké viselni fogja. Mert Tisza István szellemétől ennek a szellemnek az egyetemen való meggyökerezésétől, ennek az egyetemnek munkája által való országos kivirágzásától függ ennek az intézetnek, annak országos jelentőségének megalapítása. Ebben a tekintetben a gróf Tisza István szelleme lesz alapítója. Az egyetem fejlődésével, virágzásának védője is csak Tisza szelleme lesz, mert az ő szellemének kell besugározni ennek az egyetemnek katedráit, amelyeket a tanítók ülnek, az ő szellemének kell besugározni az egyetem zászlaját, amely alatt a növendékek gyülekeznek. Katedráját, igazságkeresését, áldozatkészségét, lelkiismeretességét, a növendékek szívét az ő hűségének az ő szerencsésének, bátorságának, mindezt az ő hazafiságának kell áthatni. Ha ez megtörténik, akkor Tisza István lesz védője, alapítója ezen egyetem munkája országos jelentőségének, annak a haszonnak, sikernek, eredménynek, melyet a magyar kultúra, a magyar erkölcs szolgálatában ez az egyetem ki fog fejteni.

Vérző szívünkben érezzük, hogy a magyar kultúra és magyar erkölcs megújulásának kérdése Magyarország jövőjének kérdése. Ha ez az egyetem ezt a jövődőt a Tisza szellemében fogja szolgálni, akkor nem csak ő lesz büszke, hogy nevét feltűzte homlokára, hanem amint Tisza hitte, hogy le fog látai a felhők közül és ő is büszke lesz erre az egyetemre. (Percekig tartó éljenzés és taps.)

Balogh Jenő

volt miniszter, az Akadémia főtákarának beszéde:

— Ez egyetem előkészítő munkálatainak során 1911-ben, Tisza István a következőket jelentette ki előttem. „Életem legnagyobb és legmaradandóbb emlékének tekinteném, ha sikerülne a debreceni tudományegyetem föllállításához a magam részéről hozzájárulni. Megvagyok róla győződve, hogy tudóstársaim az ő szellemében fognak munkálkodni.

A Magyar Tudományos Akadémia nevében, mint Tisza István méltatlan munkatársa és szellemének megfigyelője üdvözölöm az egyetemet. Engedjessék meg nekem, hogy ez alkalommal néhány szót szóljak az ifjúsághoz.

Kedves fiatal barátaim! Ugy itt, mint tanulmányai beférése után vegyének önök Tisza István egyéniségéből hitet és az ő életéből példát. Iparkodjanak mindenekelőtt azt a törhetetlen állhatatosságot és keresztény hitet lelkükben kifejleszteni és ápolni, ami ő benne megvolt. Iparkodjanak az ő meg nem alkuvó, csöndes magyar hazafiságát, néma szent hazaszeretetét példaképpen maguk elé tűzni. Iparkodjanak e nehéz időkben mindig szem előtt tartani vezérelvént, hogy azokat a pontokat kell keresnünk, amelyekben a magyar a magyart megérti és leküzdeni azokat, amelyek bennünket elválasztanak. Iparkodjanak az ő akaraterejét és cselekvési energiáját nem elérni, mert az lehetetlen, de megközelíteni amennyire tehetik. Így bizonyos lesz egy jobb jövőd! (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Keayeres Balázs

budapesti orvoskari professzor beszéde:

— A budapesti tudományegyetem és orvoskari fakultás tanárkarának üdvözlését hozza. Beszél az egyetem építkezéseiről, amelyeket mindig figyelemmel kísért. A külföldi egyetemek között sem lesz párja a debreceniének. A külföldi egyetemek taníthatnak csak tudományt, a mieinknek messzebbmenő hivatásuk van: hazaszeretetre is kell nevelniök. Bizik abban, hogy a tanártestület a becsületesség mezejével együtt fogja szántani a tudás mezejét is.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Csengery János kolozsvári egyetemi tanár a két honfoglalású egyetem: a pozsonyi Erzsébet és a kolozsvári Ferenc József tudományegyetem nevében a debreceni egyetemet Tisza dicső nevének felvétele alkalmából szíves egész meglevél üdvözli. Megköszöni a debreceni egyetem szíves meghívását, amelyre mindig hálával gondol vissza a két számított egyetem. A Tisza szellemében működő a debreceni egyetem és erre a működésre árássa a mindenható kiapadhatatlan áldást. Maradjon a debreceni egyetem mindig hű a Tisza szelleméhez: *In hoc signo vincet, vivat crescat et floreat!* (Nagy éljenzés és taps.) *Gyűlést* István szenior az egyetemi polgárság nevében lelkes szavakkal fogadta meg, hogy az ifjúság mindig a Tisza István által kijelölt uton fog haladni.

Kovács Nagy Sándor, Biharmegye főispánja a megyének üdvözlését tolmácsolja a szabad hajdúk városának és a debreceni egyetemnek, amely Tisza István adta a magyar nemzetnek. Bejelenti, hogy Biharmegye „Biharmegye gróf Tisza István emlékalapítvány” címmel 200.000 koronás alapítványt tett. (Éljenzés.) Az alapító kiköti magának azt a jogot, hogy az alapítványt növelhesse. (Hosszantartó taps.)

A beszéddel kapcsolatosan Pokoly József dr. rector bejelenti, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank félmillió alapítványt tett az egyetem számára s megköszönve a részvételt, berekeszti az ünnepélyt, amely a Szózat hangjainál ért véget.

A kormányelnök és a miniszterek ezután az építető-bizottság kalauzolása mellett megtekintették az egyetemi építkezéseket, amely felett a legnagyobb meglegedésüket fejezték ki.

A díszebéd

Háromnegyed kettőkör a Bika dísztermében lakomára gyülekezett a fényes ünnepelő közönség, ahol Németh András gazdag ebédet szolgált fel. Bethlen Istvánt hiába várta a közönség, de a kormány tagjai közül Vass József és Bernolák Nándor megjelent. Az asztalfőn rajtuk kívül a vendéglátó egyetem rectora, Beöthy Zsolt, Balogh Jenő, Hubert főispán, Csóka polgármesterhelyettes, Olchváry Zoltán táblaelnök, Kozma Andor, Tóth Lajos államtitkár foglaltak helyet, de ott voltak az iskolák igazgatói s a közhivatalok vezetői is csaknem teljes számmal. Pokoly József mondotta a Kormányzóra az első köszöntőt, amit a nagyszámú jelen voltak állva hallgattak meg és lelkesen megéljenztek. Láng Nándor egy. tanár, az ünnepség főrendezője a kormány megjelent két tagját élte, amire Vass József miniszter nagy hatást keltett szép beszéddel válaszolt, poharat ürítvén a szellemi integritás harcosaiért: az egyetem tanáraiért és ifjúságáért. Tankó Béla a vendég-küldöttségeket üdvözölte, Miskolczi Pál kir. közjegyző Csonkabiarmegye közönsége nevében az egyetem virágzásáért ivott. Tóth Lajos egy. tanár magasszárnyalásu beszédben a nemzet feltámadását köszöntötte. Kozma Andor a Tudományos Akadémia és a Tisza-émlékbizottság nevében kívánta, hogy a Tisza István szelleme uralkodjék a róla nevezett egyetemen.

A társaság jó hangulatban maradt együtt. A muzsikát Magyar Imre és bandája szolgáltatta, eljátszván Beöthy Zsolt kedvéért egy néhány szép Csokonai-dalt, majd Tiszának a kedvenc nótáit.

Délután

A pompás hangulatban lefolyt bankett után az egyetem építkezési bizottsága tartott értekezletet Vass József dr. kultuszminiszter elnöke alatt a városháza kistanácstermében, a közgyűlési teremben pedig Ruffy Pál miniszteri tanácsos elnöke alatt az anya- és cse-csemvédő egyesület tanácskozott fontos tennivalóiról. Ugyanabban az időben a nemrégiben alakult debreceni *Független Polgári Párt* küldöttsége járult a miniszterelnök elé. Erről az aktusról lapunk más helyén részletesen számolunk be. Utána Bethlen István gróf miniszterelnök Hubert Ottó főispánal a város kocsiába ült és kihajtatott a Nagyerdőbe, hol a gazdász ifjúság nagyszerű erdei ünnepélyt tekintette meg. Bernolák miniszter pedig a pozsonyi egyetem orvosi karának itt időző tagjaival. *Hein*

vonatkoznak, amit a kormányzóságnál tapasztalt.

Hegedűs rövid válasza után a külügyminisztérium költségvetésének tárgyalásánál Bánffy Miklós külügyminiszter válaszol Patacsy Dénes és Berky Gyula felszólalásaira.

Dr. Pácz Gyula felszólalása a belügyi tárcára vonatkozik, de nem kívánja támadni a belügyminiszter személyét. A belügyi politika erős demokratikus szellemben való folytatását kívánja.

Az internálási kérdésre vonatkozólag nem fogadja el Apponyi azt a megjegyzését, hogy az internálási táborban ő is kommunistává válnék, de tény, hogy akik ott vannak, meggyűlölik azt a társadalmi osztályt, amely őket oda juttatta. A jogrend tekintélyének helyreállítását sürgeti és e tekintély helyreállítása érdekében mindent elkövetendők tart.

Róday Gedeon válasza után Fröhvirth Mátyas kéri, hogy vizsgálják meg a szakszervezetek forradalmi ténykedését.

Bródi Ernő a mozirendeletéről beszél s elmondja, hogy két keresztyén özvegyasszonytól is megvonták az engedélyt, pedig ezeknek fiai a haretéren elestek.

Bethlen miniszterelnök Rassaynak válaszol, aki protestált az ellen, hogy ő a bécsi „Jövő“-vel hozta kapcsolatba.

Russay közbekiált: Majd beszélök a miniszterelnök ur román állampolgárságáról!

Elnök napirendi indítványa után az ülés esti 8 órakor véget ért.

A Kálvin-Szövetség Baltazár politikája ellen

Budapest, június 6. (MTL) A Kálvin-Szövetség vasárnap délelőtt Bernáth István elnökletével ülést tartott, amelyen résztvett a szövetség minden számottevő tagja. Az ülés állástfoglalt Baltazár politikája és politikai működése ellen.

Debrecen tanügyi állapota a múlt hóban

Dr. Szabó Kálmán kir. tanfelügyelő a város közigazgatási bizottságának tegnapi délutáni ülésén a tanügyek múlt havi menetére vonatkozólag hosszas jelentést terjesztett elő.

Jelentése során dr. Szabó előadta, hogy a közoktatásügyi miniszter az 1921-22. tanévre az állami iskolák fűtését biztosítani kívánván, elrendelte a tantermek fűtésére szolgáló szemennyiségek bejelentését.

Az állatvédelem előmozdítását s a természet szeretetének ápolását a tanulóknak figyelmébe ajánlotta a tanfelügyelő.

A kultuszminiszter a hazaszeretet, a területi épségünkhöz való ragaszkodás ébrentartása céljából a Magyar Jövő címen egy ifjúsági nap tartását s ezzel kapcsolatban iskolai ünnepély rendezését rendelte el. A debreceni községi iparos tanonciskolánál a pontos iskolalátogató, jómagaviseletű, szorgalmas tanulók jutalmazására 200 korona, a debreceni m. v. műhelytelepi iskolában 400 korona jutalomdíjat tűzött ki a kultuszminiszter és az iparos tanonciskolának az 1919-20. tanévre 25 ezer korona államségélyt folyósított.

A kultuszminiszter a debreceni Országos Tanítói Árvaház felügyelő-bizottsága elnökévé Hubert Ottó főispánt, tagjaivá pedig Uray Sándort, dr. Lindenberger Jánost, Papp Gyulát, Stolz Ödönt, Nagy Gyulát, dr. Bessenyei Lajost, Mellau Márton, Kursinszky Lászlót és Dávid Mihályt nevezte ki.

A miniszter rendelete szerint az állami, községi és ivr. elemi iskolákban a tanév június 29. előtt be nem fejezhető, a polgármester azonban a tisztí főorvos javaslatára felhívta a népoktatási intézetek vezetőit, hogy a debreceni elemi iskolák évről vizsgáit június 15-ig tartásuk meg.

A miniszter Puskás János debreceni gör. kath. tanító fegyelmi ügyében a tárgyalás folytatásától eltekintett, a fegyelmi bizottság pedig a debreceni kereskedő társulati tanácsot és Józsa József m. v. műhelytelepi iskolai igazgatót a fegyelmi eljárás alól felmentette.

A tanfelügyelő jelentését a bizottság mindvégig figyelemmel hallgatta s azt teljes egészében tudomásul vette.

Bethlen István a jogrendről és a közszabadságokról

A Püggetlen Polgári Párt üdvözlése

Az egyetem névátó ünnepe után vasárnap délután fogadta gróf Bethlen István miniszterelnök a Püggetlen Polgári Párt tisztelgő küldöttségét, amelynek nevében dr. Turvey Tamás pártelnök fejezte ki a párt üdvözlését. A pártelnök köszönetet mondott a kormányelnöknek június 1-én a nemzetgyűlésben tartott beszédéért, amellyel meggyőzte az ország lakosságának azon részét is, akik e tekintetben talán eddig kételkedtek, hogy Magyarországnak sem belső, sem külső viszonyai ezidőszerint még nem engedik azt meg, hogy a közszabadsági jogok: a gyülekezési, egyesülési és sajtószabadság ügye olyan elbánásban részesüljenek, mint a háboru előtt. Ismertette a párt megalakulásának történetét, céljait és azokat az elveket, amelyek a párt politikájának alapját képezik, s mindennekfelett hangsúlyozta, hogy a Püggetlen Polgári Párt keresztény nemzeti alapon áll és kérte a miniszterelnököt, mint a keresztény nemzeti alapon álló kormány fejét, hogy egy a jogrend, mint a közszabadságok kezelése tekintetében, a nemzet érdekeit tartva szem előtt, ne hagyja magát befolyásolni a szándékos rendbontó, vagy félrevezetett s a magyar nemzet érdekeit meg nem értő lármás elemek által, hanem az Istentől adott józan magyar bölcsességével és őseitől örökölt nemes bátorságával irányítsa az ország sorsát abban az irányban, mely az ezeréves Magyarország területi épségének kivívásához vezet.

A miniszterelnök válaszában örömet fejezte ki, hogy Debrecen értelmes és intelligens polgárai között felülről való irányítás nélkül, tisztán a polgárság saját kezdeményezésére olyan párt alakult, mely a nép igaz meggyőződését tükrözi vissza. Kijelentette, hogy ezt tartja a természetes pártalakulás módjának, amikor nem a politikai művészek felsőbb irányítása, hanem a nép lelke és gondolkodásmódja adják meg a párt alap gondolatát. Kifejezte, hogy Magyarországon a konszolidáció sokkal hamarabb létrejönne, ha a nép a maga politikai és erkölcsi meggyőződését követné s nem vezetnék félre olyan emberek, olyan politikusok, akik sok esetben nem a nép igaz politikai felfogását képviselik, hanem saját egyéni érdekeiket nézik.

Politikai szempontból legfontosabb a miniszterelnök beszédének az a része, amely szerint a kormány vezetését azzal a szándékkal vette át, hogy a szabadságjogokat gyors tempóban olyan mértékben fogja kiterjeszteni, hogy a kiterjeztése lehetőleg megközelítse a háboru előtti állapotokat. Azonban rövid időn belül sajnálatos látta, hogy az ólalkodó és alattomos ellenségek miatt ez teljesen lehetetlen, mert minden ezirányban tett lépését a destruktív használná ki s a népre és az országra nézve éppen ellenkező eredménnyel járna, mint ami az intézkedésnek célja volt. Legfőbb gondját képezi az ország érdeke, azért lelkiismerete szerint csak olyan intézkedéseket tesz s enged meg, amelyek sem az ország, sem a lakosság kárára a legnagyobb rosszindulattal sem használhatók ki.

Ezután megköszönte a miniszterelnök a kormány politikája iránt tanúsított bizalomnyilvánítását s a küldöttség tagjait bemutatva magának, s velük szívélyesen eibeszélgelt.

Ime itt van az ország első politikusa, politikai vezérének nyilatkozata, amelyből kétségtelen, hogy ő is óhajtaná a politikai és társadalmi szabadságjogok teljes érvényesítését és a jogrend békebeli állapotának visszaállítását. Azonban ezt a körülmények nem engedik és éppen azok miatt nem lehet megtenni, akik nap-nap mellett a közszabadságok kiterjesztése és a jogrend békeállapotának visszaállítása miatt lármáznak és kiáltoznak.

Bethlen István miniszterelnök általánosan ismert politikai felfogása kétségtelenné teszi, hogy a legkomolyabb akadályai vannak a közszabadságok ez idő szerint való széleskörű kiterjesztésének. Ajtót nyitnánk az ólalkodó alattomos ellenség belopódzásának. Már pedig a multak megtanithattak bennünket arra, hogy minket nem nyit háboruban, nem vitéségünk hiánya miatt, hanem jóhiszeműségünk követ-

kezében alattomosan raboltak meg úgy irigkedő szomszédaink, mint gyáván a nemzeti szín palástja alatt belopódzott forradalmi destruktív. Ezeket nem szabad elfelejteni, és ha akadnak is közöttünk olyanok, akik mindezek dacára szenvedélyes féktelenségből, vagy előrelátás hiánya miatt együtt lármáztak, vagy együtt lármáznak az ország ellenségeivel: fékezék meg szenvedélyüket, nyissák ki szemüket, nézzenek széjjel az országban és lássák meg a sziszegő kigyófejeket, az alattomosan tört rejtgető banditákat. Nyissák ki ülüket és hallják, hogy az ország nemesen gondolkodó a szabadságot tisztelő és szerető miniszterelnöke nyitán kimondja, hogy ő szeretné legjobban a szabadságjogok megszorítását eltörölni, s a békebeli jogrendet visszaállítani, de ezzel az országnak ártana. Ki mer abban kételkedni, hogy a miniszterelnöknek, aki előtt ott van az egész ország politikai tükre, — igaza van? . . .

A mi álláspontunk tiszta és világos. Az egyéni és közszabadság, ha az államnak, a nemzetnek ártalmára van, ha annak létét és fennmaradását veszélyezteti, éppen a nemzeti lét mint legfőbb érdek szempontjából kell hogy korlátok közé szoríttassék. A féktelen szabadságot ne tévesszük össze a szabadság magasztos eszményével. Aki a szabadságra vágyik, annak kell legkeményebben harcolni a szabadság ellen. Láttuk és saját bőrünkön éreztük, hogy az a nagy „népszabadság“ voltaképpen a legkíméletlenebb, legerőszakosabb és legerőköltelenebb, hitvány kényuralom. A Kohnok, Pogány-Schwarzok, Vágó-Weiszok és Szamuelyk véreskezű uralma. Ebből többé nem kérünk!

A fűszerüzletek vasárnapi munkaszünete

Még ez év elején január-február hónapokban hírlapi nyilatkozatok jelentek meg, amelyekben fűszerkereskedők egyrésze hirdeti, hogy üzletét vasárnap nyitva tartja, másrésze viszont az jelentette be, hogy megünnepli a vasárnapot. A heteken át tartó nyilatkozatok megzavarták a fűszerezést, az alkalmazottak nyugalmát és belezavarták a fogyasztó közönségét, amely nem tudta, hogy mire való ez a hírlapi harc.

Egy kis nyugalom következett be a fűszerszakmában mind a mai napig. A Baross-Szövetség debreceni fiókjára kérelemmel fordult a fűszerkereskedő cégekhez a végett, hogy február hó 27-től kezdődőleg vezessék be a vasárnapi munkaszünetet. — A felkérésnek lett annyi eredménye, hogy a fő és mellék utcai nagy- és közép fűszerkereskedők magukéva tették a felhívásban foglaltakat, csak Lindenberg J. Jenő, Klein Ignác, Grünberger és Glück Csillag József, Kupfer Ignác nem kötelezték magukat a vasárnapi munkaszünetre. Másrészt a kis fűszerezést vezető Fűszerkiskereskedők Egyesülete csak akkor hajlandó a vasárnap megünneplésére, ha az összes vendéglők és kávéházak üzemének szüneteltetését kötelezővé teszik.

Néhány hónapi nyugalom után a legutolsó vasárnapon éppen két nagy keresztyén fűszeres cég nyitotta ki üzletét, a főnökök és alkalmazottak általános meglepetésére. Érdeklődünk ez ügyben a Baross Szövetségnél, mint amely vasárnapi munkaszünet érdekében folytatott mozgalommal, ha részlegesen is, de eredményt ért el, s ott a következő nyilatkozatot kaptuk:

— A Baross-Szövetség, mint mindenkor, ugy ma is a teljes vasárnapi munkaszünet alapján áll. Mi azt akarjuk már látni, hogy az 1891. XIII. t.-c.-ben kimondott általános vasárnapi munkaszünet elve az egész ország területén egységesen végre is legyen hajtva. A kormányrendelettel vagy törvénnyel való végleges megoldásig azon vagyunk, hogy a kereskedőket a belátásos állásfoglalásra bírjuk, viszont minden a vasárnapi munkaszünet felborítani igyekvő törekvést elítélünk s minden ilyen törekvés ellen küzdünk fogunk.

Nem tudtuk okát adni annak, hogy éppen két keresztyén cég szegte meg a fennálló megállapodást s így hozzájuk fordultunk.

Pál és Pekár Mihály orvosprofesszorokkal, valamint Bárczy Dezső miniszteri tanácsossal egyetemben a városi közkórházat látogatta meg s az ott uralkodó lehetetlen állapotokat esetelődő dr Fráter Imre egészségügyi főtanácsosnak sürgős intézkedését helyezte kilátásba. A közkórház után a miniszter dr Lindenberger János prépost-plébános kalauzolására mellett megtekintette az Országos Tanítói Árvaházat, valamint az Ottó-hadiárvaházat és mindkét helyen a legnagyobb meglepetését fejezte ki. Az illusztris vendégek este 8 órakor közös vacsorára ültek össze a vasúti vendéglő éttermében, majd vonatra ültek és visszautaztak Budapestre.

Megnyílik az egyetem orvoskara

Az egyetemi építőbizottság vasárnap délután, mint azt lapunk más helyén is jeleztük, zárt ülésben tárgyalt. Tegnap délelőtt a Hajdúföld munkatársa felkereste Pokoly József dr egyetemi rektort, aki a következőket mondotta:

— Az egyetemi építkezések egyelőre folynak s míg azok be nem fejeződnek, addig a közkórházban, klinikákon, az Augusztia szanatóriumban és a DMKE épületében helyezkedik el az orvosi fakultás úgy, hogy 1921—22. tanév elején már megnyílik. Még e hó folyamán az egyetemi orvoskar tanszékeinek betöltésére meghirdetjük a pályázatokat. Körülbelül meghívások is lesznek az egyes tanszékekre. Ha azonban az egyetemi építkezések ilyen tempónan folynak továbbra is, már az új épületekben lesz az orvosi kar az 1922—23. tanévben elhelyezhető.

A statisztikai hivatal munkaprogramja

Tegnap ülésében tárgyalta a városi tanács a városi statisztikai hivatal munkaprogram tervezetét, amelyet dr Rácz Lajos, a hivatal vezetője, készített és referált. A munkaprogram rendkívül gazdag és teljes képet kíván előtárni Debrecen népességéről, közgazdasági és általános kulturális viszonyairól. *Fizikai viszonyok* címén Debrecen meteorológiai adatait, azonkívül a talajhőmérséklet és talajvíz adatait tárgyalja, azután a terület részletezi. Majd a *népesség* viszonyairól és a népmozgalmi adatokról ad bő tájékoztatást. A népességben a háború által okozott pusztulásokról kíván diagnózist adni. Ehez fűződnek a *közegészségügyi* adatgyűjtések. A *közművelődési* fejezetben az iskolák, egyházak és egyéb kulturintézmények vonatkozásait találjuk. A *közgazdasági* csoportban a *mezőgazdaság, állattenyésztés, erdőgazdálkodás* ügyei rendkívül gondossággal vannak részletezve. Külön fejezetben a *gyárpar, kézműipar és kereskedelem* ügyei kerülnek sorra, azután a *hitelviszonyok*, majd *közlekedési* ügyek. A *munkásügyeknél* a munkások kereseti viszonyai, a munkaközvetítés és munkaviszonyok emelkednek ki. Nagyon fontos a *népjóléti* ügyek csoportja, melynek főbb fejezetei: *népbiroditás, lakásügy, közlekedés, közjótékonyosság, gyermekvédelem* stb. Önálló fejezetekben kerülnek művelésre a *rendészet* és az *igás szolgálatok*. A városi közigazgatás, a városi háztartás, városi vállalatok és az adóügyek fejezetei zárják be a sort. A munkaprogramhoz 223 darab gondosan szerkesztett táblázatot készített a hivatal.

A munkaprogram tudományos és gyakorlati színvonala elismerésre méltó. A városi tanács a javaslatot változatlanul elfogadta és megvalósításával megbizta dr Rácz Lajost, a hivatal főnökét, kinek működése elé, ismerve kiváló képességeit, nagy várakozással tekintünk.

— **Rend az utcai árusításban.** A városi tanács hétfői ülésén szóba került, hogy a debreceni utcákon megszorították az árusítóbódékat, amelyek főként városépítészeti és egészségügyi szempontokból kifogásolhatók. A városi tanács összeírta az összes utcai árusítókat, engedélyüket revidiáltatja, s a gyümölcs-árusokat utasítja, hogy áruikat a közegészségileg nagyon fontos ellenőrzés szükségessége miatt csakis és kizárólag a gyümölcspiacon hozhatják forgalomba.

Elfogadták a költségvetést

Tévesen szavazta meg a Ház a távirati cenzura eltörlését. Vita a miniszterelnök és Rassay Károly között

Budapest, június 6. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Homonnay Tivadar visszavonja határozati javaslatát, Schiachta Margit pedig a házszabályok sürgős megváltoztatását kéri.

Szerényi József szólal fel a költségvetési vita során elsőnek, aki teljesen egyetért a miniszterelnökkel abban, hogy a bolsevizmus ellen egységes frontot kell alkotni és hangsúlyozza, hogy mindent el kell követni arra nézve, hogy az októberi eseményekhez hasonló jelenség fel ne usse a fejét. Ebből a szempontból a legmesszebbmenő módon a kormány rendelkezésére áll.

Vázsonyi Vilmos Bethlen István miniszterelnök legutóbbi beszédével foglalkozik és kijelenti, hogy ha a kormány a bolsevizmus ellen harcol, ő maga is kész minden erőt rendelkezésére bocsájtani. Azonban úgy látja, hogy egyesek a bolsevizmus elleni küzdelem címén tovább folytatják agitációjukat a felekezetek és a társadalmi osztályok ellen, saját céljaik érdekében. Bizonyos mértékben haladás mutatkozik e téren, de ez még nem az, amire ennek az országnak szüksége van. Meg kell akadályozni, hogy polgári egyéneket a kaszányába vihessenek, hogy ez külön jogterület legyen, állam az államban. Kifogásolja azt is, hogy vannak bírák, akik politikai körökben szerepelnek. Nem volt Magyarországnak eddig kormánya, mely ne kívánta volna a jogrendet, de mindenkor voltak erők, amelyek lefoglalták a kormány kezét. A telefoncenzura pedig több bánatot okozott a szerelemnek, mint a bolsevizmusnak.

Ő úgy látja, hogy csak jó belső politika segít rajtunk. Nagyon boldog lenne, ha a politikai gyűlések beláthatatlan ideig szünetelnének, ha felülemelkedhetnének a józan belátás és észrevénnék, hogy itt munkára van szükség. Azután nagyváradi Szabó forradalmi szereplésével foglalkozik, majd Károlyi Mihályról beszél. Károlyi összeköttetéseket keresett és talált a szociáldemokrata-párt szélső szárnyával és azt kívánta, hogy a sztrájkokat folytassák. Az októberisták büne, hogy feldúlták az országot; felbomlasztották a frontot és a veszély pillanatában nem volt katonák. Ezek voltak a bűnösök és nem nagyváradi Szabó, aki óriási szolgálatakat tett a forradalom idején a magyar népnek. Kérde a kormányzatot, vállalta-e az előző kormány által IV. Károly ittléte idején kötött anyagi és közjogi természetű kötelezettségeket és igaz-e az, hogy Borovicsányi Gyula személyében meghatalmazott követ van IV. Károly mellett?

Bethlen István miniszterelnök azonnal válaszol. A bécsi milliók dolgában kijelenti, hogy nem cselekedhetik másképpen, mint a törvényes módon. A legfelsőbb számvevőszék számadását bevárja. Ami a katonai nyomozó intézmény feloszlatását illeti, Rassay felfogása teljesen téves. Itt semmiféle átfestésről nincs szó. Itt a katonai nyomozó intézmény megszüntetéséről van szó, amit június elejéig lebonyolít. (Helyeslés.) A belügyminisztérium nyomozó osztálya kell, hogy megfelelő módon informáltassék, ez azonban nem a katonai nyomozókkal történt. Vázsonyinak kijelenti, hogy nincs tudomása semmitéle mellékkormányról. Bármilyen irányu akarát, vagy nyomás mutatkozzék is, a kormány ép oly elszántsággal, mint eddig, és a legnagyobb eréllyel fog eljárni. Ő nem lát semmiféle ellenmondást abban, hogy az internálási revideáló-bizottságba két munkást is hajlandó kinevezni. Ő a multkori beszédében megemlékezett arról, hogy akik a szabadságjogokat követelik, összeköttetésben állnak a bécsi emigránsokkal.

Rassay: Ezt megcáfolták!

Bethlen miniszterelnök: Nem cáfolták meg, és azt sem cáfolták meg, hogy a „Jövő” mindkét pártárvaházat hivatalos lapja és azt sem, hogy blokkban szereplő férfiak összeköttetés tartanak fenn a bécsi emigránsokkal. Azt vették észre, hogy azon a napon, amikor Rassay bizonyos katonai nyomozó referatúmat a

nemzetgyűlésen felolvasott, ezek a bécsi „Jövő”-ben is megjelentek.

(Nagy zaj. Oly felkiáltások hangzanak el, hogy Rassayt gyanúsítják ezek kiadásával.)

Rassay: A miniszterelnök általános gyanúsításokat tett nekem joga van becsületét védeni. A „Jövő”-t nem olvassa és ezért nem is tudja, hogy mi van benne, de azt már egyszer megemlítette, hogy ezeket a jelentéseket postán kapta. Az a kérdés, hogy igazak-e ezek a jelentések, vagy sem? A miniszterelnök ezeket nem cáfolta meg, gyanúsításai pedig hozzátartoznak a miniszterelnök kormányzati rendszeréhez. (Nagy zaj. Felkiáltások: Rendre! Rendre!)

Bethlen miniszterelnök kijelenti, hogy ő nem gyanúsított, csupán azt szögezte le, hogy azon a napon, mikor Rassay beszédét a Házban elmondotta, a „Jövő” is lekötözte a referatúmatokat. Ezt az állítást fenntartja. Hogy ebből ki milyen következtetéseket von le, azt rábizzza a nemzetgyűlés ítéletére.

Elnök ezután felteszi a kérdéseket. Először a költségvetés általánosságban való elfogadása, azután a benyújtott határozati javaslatok felett szavaznak. A költségvetést általánosságban elfogadják, elnök ellenpróbát sem rendel el.

Rassay kéri, hogy határozati javaslatát halasszák el.

Elnök és a Ház ehhez hozzájárul.

Először Dróczy Győző határozati javaslata felett szavaztak, melyet elvetettek.

Elnök felteszi Szerényi javaslatát szavazásra. A javaslat a távirati cenzura eltörléséről szól. A nagy zajban az elnök kérdését nem lehet érteni, először a közép-, aztán a jobb- és baloldal, majd az ellenzék is feláll, felemelkedik Bethlen miniszterelnök és utána a kormány is.

Elnök megállapítja, hogy az indítványt elfogadták.

Felkiáltások: Ellenpróbát! Tévedés volt!

Elnök: A határozat ki van mondva, nem lehet rajta változtatni.

Elvetették Szerényi javaslatát a lakásrendeletéről, Vázsonyi határozati javaslatát, ugyancsak Szilágyi Lajos javaslatát, mely a katonai bíraskodásnak a polgári egyének feletti megszüntetéséről szól.

Elnök ezután az ülést felfüggeszti. A délutáni ülést Kenéz Béla alelnök 3/45 órakor nyitotta meg. Folytatták a határozati javaslatok feletti szavazást, amelyeket néhány kivétellel elvetettek.

Következett a költségvetési javaslat részletes tárgyalása.

A címet és az I. szakaszt változatlanul elfogadják.

A II. szakaszhoz, mely a kormányzó tiszteletdíját 3 millió koronában állapítja meg, Beniczky Ödön szól, aki kifogásolja, hogy az udvartartás 36 milliót emészt fel és még ezt is túllépték.

Felolvassa a pénzügyi bizottság erre vonatkozó jelentését. A kormányzó udvartartása közel 40 millió koronát jelent s ez négyszerese a békebeli udvartartásnak és 25-szöröse az eredetileg kontemplált összegnek.

A kormányzó személye iránt osztatlan szeretet nyilvánul meg, ezért kérde, mi szükség van a 19 milliós testőrségre? Egyetlen reménye a kormányzónak az a kijelentése, hogy redukálni fogja háztartása kiadásait. — Kéri, hogy a legközelebbi költségvetésben részletesen mutassák ki az udvartartás költségeit.

Hegedüs pénzügyminiszter kijelenti, hogy a jövő héten minisztertanács elé kerülő költségvetés a lehető legrészletesebb lesz. Teljes nyugalommal vállalja a felelősséget, hogy a kormányzó mintaszerűen kezelje mindenütt a kormányzósághoz hasonlóan lehetne érvényesíteni. A várbeli testőrség pedig nem a kormányzó védelmére, hanem az állami és koronakincsek őrzésére szükséges.

Beniczky leszögezi, hogy neki nem a pénzügyminiszter működése ellen van kifogása, megjegyzései csupán arra a pazarlásra

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy eddigi állás-foglalásunk nem változott meg, amennyiben rendbontásuknak egy téves értesítés volt az alapja. E cégek ki is nyilvánították, hogy az eddigi s magukra nézve kötelezőnek elismert megállapodást betartják s már legközelebb, az az 12-én eszerint járnak el.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan érdemes a vasárnapi munkaszünetért folytatott mozgalmra rövid visszapillantást vetni. Az 1891. XIII. t. c. kimondja a vasárnapi munkaszünet elvét. A tényleges végrehajtást azonban a kormányra, illetve a kereskedelemügyi miniszterre bízta. Így a kimondott elv ténylegesen végrehajtva nem lett.

A törvényben foglalt elv tényleges kivitele érdekében Debrecenben is évtizedes mozgalmat folytatott a Kereskedő Társulat és a Kereskedő Ifjak Társulata. Munkájuknak a fűszerszakmán kívül meg lett a kellő eredménye. A fűszerezés vasárnapi munkaszünete átmenetet képez a teljes vasárnapi munkaszünethez.

Legújabbban a kereskedelemügyi miniszteriumban folynak tárgyalások a vasárnapi munkaszünet tekintetében kiadandó rendeletről. Ez ügyben a debreceni Kereskedelmi és Ipar-kamaránál is volt egy tájékoztató értekezlet február 27-én és jöhet ezen az értekezleten a teljes vasárnapi munkaszünet ellen nyilvánult meg a többség véleménye, mégis biztosra vesszük a vasárnap megünneplésének keresztülvételét.

Ma már nemcsak a fent felsorolt kereskedelmi érdekeltségek, hanem a társadalmi egyesületek is foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Így az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga és az Ebredő Magyarok Egyesülete is magáévá tette a teljes vasárnapi munkaszünetet és annak kivételén is mindenkor késznek mutatkozik közreműködni.

A legteljesebb reményt ez irányban az nyújt, hogy dr. Bernóák Nándor népjóléti és munkügyi miniszter érdeklődik a debreceni irányu mozgalmak iránt. Rövidesen a kereskedelmi alkalmazottak és a főnökök közötti jöttével fog városunkban tájékozódást szerezni a megnyilvánuló kívánságok felől. Ebből az alkalomból mi is felhívjuk a figyelmét a teljes vasárnapi munkaszünet kérdésre és reméljük, hogy hathatós közbenjárásának meg lesz a megfelelő eredménye.

A közmunkák elrendelése

A kereskedelemügyi miniszter utasította a miniszterium összes osztályait és valamennyi alárendelt hatóságát, hivatalt és intézetet arra, hogy az 1920—21. évi állami költségvetésnek közmunkákra és ipari beszerzésekre vonatkozó tételeiből az eddig esetleg még fel nem használt összegek most már eredeti rendeltetésüknek megfelelően sürgősen használtassanak fel, hogy ezáltal a gazdasági életet üzemesöknés, munkanélküliség és más káros jelenségek alakjában fenyegető válság enyhíthető legyen.

Utasítást adott egyúttal aziránt, hogy az 1921—22. évi költségvetésben előirányzott hasonló rendeltetésű összegek tekintetében a tervezetek és egyéb részletes előmunkálatok — amennyiben ez eddig még meg nem történt volna —, haladéktalanul kezdessenek meg, úgy, hogy mielőtt a pénzügyminiszterrel a költségvetés tekintetében végleges megállapodás történik, amire a közeli napokban számítani lehet, maguk a munkálatok és beszerzések késedelem nélkül megkezdhetők legyenek.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország fellámadásában.*

Apponyi nagy megtiszteltetése

Genf, június 6. A nemzetek szövetségének előkészítő kongresszusán az angol kiküldött előterjesztésére és a fő ántánthatalmak képviselőinek egyhangu hozzájárulásával Apponyi Albertet választották meg a kongresszus előkészítő bizottságának elnökévé. Apponyi ezt a megtiszteltetést elhárította magától, mire a kongresszus felkérte, hogy a megnyitó ülésen mondjon beszédet.

Debrecen közigazgatása a múlt hónapban

Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága hétfőn délután ülést tartott, melyen a bizottság elé utalt ügyeket és egyes szakreferensek május havi jelentéseit tárgyalták le.

Az ülést délután 4 órakor nyitotta meg Csóka Samu h. polgármester, akit a belügyminiszter a szabadságon levő Hubert Ottó főispán helyettesítésével bizott meg.

A Nemzeti Hírszék elhangzása után Csóka Sámuel elnök bejelentette, hogy Márk Endre, Baltadr Dezső, dr. Kun Béla, Sighy Lajos államrendőrségi főkapitány és Buchwein Lajos gazdasági főfelügyelő, mint a bizottság tagjai nagy elfoglaltságukra hivatkozva, magukat az ülésen való részvétel alól kimentették.

Ezután dr. Tóth Emil tb. tanácsnok apróbb ügyeket terjesztett elő, majd dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok egy-két fegyelmi ügyet referált el a bizottság előtt. A bejelentések során rátért arra, hogy a zenedei tanárok ellen folytatott fegyelmi vizsgálatok során Westprényi Andor kijelentette, hogy P. Nagy Zoltán egyes, a forradalom és a kommunizmus alatti írásai (10 darab) nála vannak, azonban ezeket kezéből nem hajlandó kiadni, mivel Magoss György iránta animozitással viseltetik, amit ő járásbírói ítélet-indokolással is bizonyíthat E miatt fegyelmi vizsgálatot rendelt el ellene a közigazgatási bizottság, amely miatt ő felebbezést jelentett be. Ezt a felebbezést azonban a közigazgatási bizottság most elutasította.

Ezután dr. Voss Károly tb. tanácsnok bejelentette, hogy Puskás Kálmán műszaki tanácsnok 3 havi szabadságra ment, amely idő alatt ügyosztályát Simák Lajos vezeti, majd ugyancsak dr. Voss Károly bejelentette és javasolta, hogy a bizottság, mivel Loránt József gázgyári tisztviselő ellen az ügyészség a vádat elejtette, felfüggesztését a fegyelmi vizsgálat megindítása mellett helyezze hatályon kívül. A bizottság ehhez hozzájárult.

Ezek után egyes szakreferensek terjesztették be május havi jelentéseiket. A bejelentések során dr. Tüdös Kálmán hosszas jelentésében elmondotta, hogy a közegészségügyi viszonyok május havában az az áprilisi haviakhoz képest jelentősen rosszabbodtak. A halálozás ugyan nem volt sokkal nagyobb, mint az áprilisi, de számos olyan tényező szerepelt, melyek a viszonyoknak mégis ártottak. A születések száma 49-el haladt fel a halálozásokat, de nem a halálozások esőknésére, hanem a születések emelkedése miatt. A fertőző betegségek jelentősen megszorodtak. Bejelentette, hogy ronszó torokfájás 4, vörheny 32, kanyaró 391, szamárhurut 26, bárányhimlő 9, hasihagymáz 2, kiütéses hagymáz 23, vérhas 4, gyermekágyi láz 3 esetben fordult elő a múlt hónapban.

A kanyaró rendkívüli gyakoriságára és a veszedelmes vörhenyre való tekintettel a polgármester átírt a hatóságokhoz, hogy június 15-ig fejezzék be az iskolai évet. A Vendégtudós május 10-én fellépett a kiütéses hagymáz helyi járvány alakjában, azonban ez a járvány a kellő óvintézkedések megtétele után elfolytatott.

Előterjesztését mindvégig figyelemmel hallgatták s jelentését tudomásul véve, apróbb ügyekre tértek át, amelyeknek letárgyalása után az ülés 6 órakor véget ért.

NAPI HIREK

Portenger

volt vasárnap a város és a nagyidei park. Az egyetem névavalsi ünnepélyére ide sereglett vendégek, a Kormányzó képviselőletében leutazott miniszterelnök, a kormányt képviselő kultusz- és a népjóléti miniszter, a tudományos világ képviselői, a nemzetgyűlés tagjai, a társ egyetemek és a törvényhatóságok küldöttjei a kultúra ünnepe alkalmával személyes tapasztalatból gyönyörködtek abban az igazán antikulturális látványban, hogy olyan porfelleg lepte el a várost, hogy alig tudott lélegzeni. A gazdászok erdei népiünnepéből is alig láthattak valamit. Az egyik sátrat a másiktól valószínűs sivatagok választották el, az üdülésre vágyó közönség jó levegő helyett port szivott be s vályogot köpött tőle. A kocsi karzobau résztvevőket sem irigyeljük, de hiszen a portól nem is láttuk őket; a sűrű porban csak elkárhozott kísértetek ködképe gyanánt vonultak el szemlünk előtt...

Mit gondol a nagytekintetű nemes városi tanács? Hát ha fellesollatta volna az egyetemi ünnepélyhez vezető utvonalat és a népiünnepély színhelyét? Vagy ilyen „haszontalanságra” nincs pénze? ... Vagy attól fél, hogy ha a jellegzetes debreceni por megszűnik, nem lesz szükség Augusztia szanatóriumra? ... Higyje el a t. tanács, hogy a nagyközönség szívesen lemond arról a hírnévéről, amit a debreceni por szerzett neki...

A debreceni egyetem új dékánjai. Az egyetemen most folytatók az egyes fakultásokon a dékánválasztások, melyek eredményeképpen a következők választották meg dékánokul: a hittudományi karon dr. Erdős József, a jogtudományin dr. Tóth Lajos, a bölcsészettudományi karon dr. Millekker Rezső egy. rendes tanárok.

Eljegyzések. Kramer Kálmán—Kramer Paulina, Macz János—Hüse Mária, Birinyi János—Bíró Piroška, Jánri Ferenc—Rác Erzsébet.

Vöröskereszt választmányi ülés. Az országos vöröskereszt egyet debreceni választmánya holnap, szerdán d. u. 4 órakor, Komlóssy Dezső elnöklésével a városháza kistanács-termében (I. em. 34.) ülést tart a közgyűlés előkészítése céljából.

Házasságkötések. Gyuricza Mihály—Pap Mária, Kiss Gábor—Beke Ilona, Kiss Kálmán—Böszörményi Róza, Vadházi Endre—Németh Mária, Sátor Péter—Szereska Margit, Ecsedy József—Rác Róza, Kovács János—Neuhauer Mária, Fonka Sándor—Fogarosi Eszter

Továbbra is kell őrlési tanusítvány. Térfy Béla h. államtitkár tegnap délelőtt táviratilag értesítette a h. polgármestert, hogy az őrlési tanusítvány-rendszer továbbra is fennmarad. Az államtitkár kirendeltségeit utasította, hogy a malmokat szigorúan ellenőrizze, az őrlési tanusítvány nélküli letételeket kobozzák el és intézkedjenek minden tanusítvány nélkül való őrlés szigorú megtorlása iránt.

Ebredő Magyarok! Akik június 11-én a műhelytelepen tartandó hangverseny utáni társasvacsorán részt ohajtanak venni, jelentkezzenek szerdán estig az Éme hivatalos helyiségében kített íven.

MOVE közlemény. Felkérjük az alant felsoroltakat, hogy a MOVE bazárba beadott tárgyak ügyének rendezése céljából folyó 12-ig titkár: hivatalunkba (Sas-u. 4. H. 2.) ökövtenül felfaradni sziveskedjenek: Majerszky Béla, öz. Fidler Jánosné, Tóby István, Wilhelms Nóra, Karász Margit, Papp Kató, Bethienfalvy Imre, Putnik Bálint, Sahajda Irén, Papp Magda Csányi Károly, Kovács Margit, dr. Lóky Zoltán, Benedek Lajosné, Berényi István, Dresdner Iván, Dömök Béla, Bányay Péter, Ferenczy máv. főmérnök. Kérem, hogy az átadásnál kapott jegyzéket mindenki hozza magával. Titkár.

A püspökladányi országos vásár. Tegnap délelőtt a püspökladányi főjegyző telefonon jelentette, hogy a 9-én megtartandó püspökladányi országos vásárra veszmentes területekről mindennemű állat felhajtása szabad.

Csurka „KEGYELET” Temetkezési Vállalat

Debrecen Kossuth-u. 8 szm. (Kölcshözsegélyző épület) Telefon 381.

Ajánlja dusan felszerelt temetkezési vállalatát a n. é. gyászoló felek becses rendelkezésére a legolcsóbb árakon.

Diszes gyászkocsik.

Elsőrendű felszerelés.

Saját lovak

Rühkenöcs, Kreolin, Kénvirág, Kálistzappan és mindenféle fertőtlenítő szerek

„Radikál” patkányirtó szerstb.

Telefon 14-80.

legolcsóbban szereshetők be

Telefon 14-80

Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.

— **Eljegyzés.** Zádor Mariskát eljegyezte kézdímarkusfalvi Siposs Richárd Csikszoredeből.

— **Egy piarista tanár halála.** Vékony József 72 éves piarista tanár hétfőn délelőtt elköltözött az élők sorából. 43 évig működött mint tanár s ebből 10 év Debrecenre esik, majd ugyanitt 5 évig élt nyugalomban. Halála mély gyászal töltötte el pályatársait és számos volt tanítványát. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a róm. kath. temető (Szent Anna-utcai) kapujánál a gimn. ifjúság részvételével.

— **Ébredők díszközgyűlése.** Vasárnap, 12-én délután 3 órakor, a Bika nagytermében tartja az Ébredő Magyarok Egyesülete díszközgyűlést dr. Iványi Béla egyetemi tanár elnöklésével. Az országos központ részéről Hegedűs György elnök, Pröhle Vilmos és Budaváry László képviselő, Kmoskó Mihály egyetemi tanár és Herváth Károly központi igazgató, a helyi csoport részéről pedig Komlóssy Imre dr. a „Hajdúföld” főszerkesztője fog beszédet tartani. A díszülésen közreműködik a máv Horthy-dalárda.

— **A debreceni Patronage-egyesület** folyó évi június 12. napján, vasárnap délelőtt 12 órakor a város-háza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a gyermekvédelem nagy fontosságára való tekintettel úgy az egyesület tagjait, valamint a gyermekvédelem iránt érdeklődő emberbarátokat ezúton is tisztelettel meghívom. Tájékoztató: 1. Alapszabály módosítás. 2. Néh. Váczy János 1000 K-ás, Köcsönös Segélyező-Egyület 500 K-ás alapítványának és Szántó Győző és neje 25.000 K-ás adományának elfogadása. 3. II-od. titkári állás betöltése. Dr. Kesserű Lajos, curiai bíró, törvényszéki elnök, a Patronage-egyesület elnöke.

— **Vigyázatosság.** Kocsis Sándor hajdusámsóni földmives tegnap délelőtt egy vadászfegyvert nézegetett. A fegyver Kocsis kezében elsült és jobb lábát megsértette. A sebesült gazdát beszállították a kórházba.

— **Kérelem Debrecen Keresztény Társadalmához.** Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga a keresztény és nemzeti szellemnek a vidék népében való felbresztése, ébrentartása és ápó-lása céljából szükségesnek tartja egyéb eszközök mellett azt is, hogy a kulturhelyektől távol élő lakosság a keresztény és nemzeti eszmét hirdető lapokhoz juthasson. E cél megvalósítása végett fordul a ker. társadalomhoz, és kéri, hogy átválasson ker. és nemzeti szellemű helybeli, mint fővárosi lap példányokat lehetőleg hetenként összegyűjtve, dr. Porszász Károly főtítkárhoz (lak. Darabos-u. 17.) és dr. Gájásy János titkárhoz (lak. Széchenyi-u. 19. sz.) d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6 óra között eljuttatni szíveskedjenek. Dr. Gájásy János, a Liga titkára.

— **Záporos Debrecenben.** Tegnap délután 2 óra előtt sötét felhők tornyosultak Debrecen fölött és vészjósló parázs szélvihar süvített végig a város utcáin, főkavarván azt a tömredék szemetet, port és piszkot, ami a galíciai városok nivójára süllyeszté alá a Tiszántul büszke metropolisát. A járókelők szeme előtt elborult a világ: öt lépésre nem láttak a kavargó porfelhőtől, a villamos sineket betemette a por s a esilengelő sárga kocsik nagy ügyel-bajjal tudtak végállomásukra eljutni. Több, mint egy óráig tartott ez a kellemetlen jelenség, azután megnyitott az ég csatornáit és várvavárt bő eső hullott alá Debrecen városára fölről... Kár, hogy rövid volt a záporos és sok-sok kívánni valót hagyott hátra.

— **Halálozások.** Balogh Mária 76 éves, Wespényi Kálmán 76 éves, özv. Muray Gyula 70 éves, Heti Erzsébet 78 éves, Margócsy Gyula 70 éves, Moesári Aranka 16 hónapos, Szarka Tivadarné Sólhaja Emília 57 éves, özv. Pauchly Ignácné Szabó Mártha 64 éves, Kohári János 40 éves, Szatmári István 26 éves, özv. Zsákány Józsefné Dézsi Zsuzsanna 70 éves, Ványi Jánosné Juhász Julianna 38 éves, Fórián Gáborné Bujdosó Róza 42 éves, Pálfi Gáborné Csóka Julianna 63 éves, Zima Lajos 69 éves, Pető Lajos 3 hónapos, Kornhoffer József 62 éves, Müller Ferenc 5 hónapos, Csendem Róza 10 hónapos, Nagy Julianna 5 éves, László Róza 20 éves.

— **A Rose nyelviskola a nagyerdőn.** A nagy hősegre való tekintettel máától kezdve a Rose nyelviskola a nagyerdőn (III. sz. városi villa) tartja előadásait. A június 15-én, illetve július 1-én meginduló nyári tanfolyamokra (felnöttek és gyermekek) reggel 8—10-ig Széchenyi-utca 42, este 5—8-ig a fenti villában kell jelentkezni.

— **Ellopak egy kutyát.** Forgács Károly százados tegnap délután feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek 3 hónapos fehérszőrű értékes kutyáját ellopak. A rendőrség nyomozza a kutyát is, a tolvajokat is.

Biliárdasztal

forgatható, teljesen új posztóval bevonva 6 dákóval és elefántesont golyóval eladó. Cim a kiadóban.

Rose nyelviskola

Nagyerdőn.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kedden B. bérletben „Az ördög mátkája” megy Kónya Gizella vendégfelléptével. Megérkezett Szigeti Jenő, ki „A gyimesi vadvirág”-ban vendégszerepel.

Három kitünő darabot hoz műsorra a héten a Csokonai-színház.

A haláldíadem nagy kiállításos filmjáték az emberiség 5 korszakából a főszerepekben Erna Morena—Emil Jannings—Hanna Balyoh—Margit Barnay—Leop. v. Ledebur, bemutatja az Apollo előadások 7 és 9 órakor.

A császár komédiája dráma 5 felvonásban a nagy Napoleon idejéből bemutatja az Urania 7 és 9 órakor.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde jun. 6. (MTL) Berlin 887.50, Holland 196.50, Newyork 579, London 2223, Páris 4720, Milánó 2935, Brüsszel 4720, Kopenhága 101.50 Stockholm 131.50 Krisztiania 8750, Madrid 75, Buenos-Airns 185, Prága

830, Budapest 240, Zágráb 425.—, Bukarest 945, Varsó —, Bécs 132.50, Osztrák lebelégy —.

Budapesti zárlat jun. 6. (MTL) Magyar hitel 1300, Osztrák hitel 635, Angol-Magyar bank 700, Leszámit bank 700, Magyar-Olasz bank 327, Jelz. hitelbank —, Keresk. bank 6350, Pesti hazai első 19.750, Borsod miskolci 2400.

Valuták. Napoleon 770—790, Angol font 290—910, Dollár 225—235, Francia frank 1925—1965, Márka 360—375, Lira 1210—1250, Osztrák kor. 37.50—39.50, Rubel 65—67, Lei 385—390, Sokol 340—350, Svájci frank 4000—4100, Korona dinár 650—690, Frank dinár 650—690, Lengyel marka 22—24.

Bécsi valuta jun. 6. (MTL) Márka 957, Lei 995, Lira 3150, Francia Frank 5000, Svájci Frank 10000, Dollár 608.50, Rubel —, Sokol 284.

Sertésjelentés. jun. 6. Maradvány 1473 Érkezt: 779. Összesen 2252. Eladatott 160. Maradvány 2092. Ak: zsír sertésfémér közep K 41—49. Könyv 38—45. Az élelmiszer piacra a husarak változatlanok. Oicsó marhahus K 16, olcsó borjú hus 24, I. rendű marha és borjúhus K 64—72, sertéscomb 72—80, sertéskaraj 96—100.

Termény tőzsde jelentés. jun. 6. Zab 760—770, ab. állomás, takarmány árpa 650—700, ab. állomás, sör árpa 825—850, tengeri 760, ab. állomás, mák 37—38, dió 35—36.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz Simon György DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

DEBRECENI Kalapgyár

SZÉLLÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek

PIAC-U. 63. SZ.

DOLLÁR SZOKOL, LEI stb.

RANKA!, DEGENFELD-TER 6. (Kenyérpiac) Telefon 209.

IDEGEN KIFIZETÉSEK

DEVIZÁK, CSEKKEK
TŐZSDEI MEGBIZÁSOK
PÉNZVÁLTÓ ÜZLET
DEBRECEN, PIAC-U. 67.
(Frohner szálloda) Telefon 497.

Eladó

az Ujkertben 700 □-ös termő szőlő a rajta levő tiszta kőből épült 3 szobás lakással, vele megy az idej gyümölcs és szőlőtermés 35 hl. boroshordó. Azonnal beköltözhető. Végtelenül olcsó ár.

Böszörményi László ingatlanforgalmi irodája Debrecen, Miklósetica 7. szám

Fürdőruhák és sapkák

férfi, női és gyermek mosó ruháknak, kartonok, zsefférek, batiztok, harisnyák zsebkendők, len és pamutvásznak, siffonok.

Női, férfi és gyermek fehérnemű készen és rendelésre.

Függöny oszlopok, matrácok, szalmazsák, paplanok, ágylétrák, pokrócok, asztalnemű, törülköző, törül, sajtvaszon, himzés, csipke, cérna, kötények, fejkendők:

Nagy választékban és megbízható jó minőségben kaphatók

I Kardos Lászlónál Kossuth-utca 9 sz.

Apró hirdetések.

200—300

holdas birtokot keresek haszonbérbe. Cim a kiadó hivatalban.

Molykár ellen

szörme és tollruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KOVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Zongora

kitünő bécsi gyártmány elköltözés miatt szerdán estig jutányosan eladó. Péterfia-u. 29 balra.

Koros Sándor

férfi-szabó Helyében Piac-u. 69. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Kaucióképes

üzletkezelő és egy vasalónő felvétetik Hungária gőzmosó, Péterfia-u. 4.

Forgács István

műorás Bádogyos-u.

Bélyegzőgyár és vésdöntézet

PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

Vas abróncs

teljesen új kilónként kapható lapunk kiadóhivatalában.

Eladó házak

Kut-utca 70. sz. és a Vagongyár mögötti, Ocskai-utca 8. sz. házak eladók. Értekezni Rákóczy-u. 48. 7 hold föld a város alatt melyből 5 hold rozsszal, 2 hold tengerivel van bevetve. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

Felhívás

a Nemzeti Hitelintézet R.-t részvényeseihez!

Kérjük intézetünk t. részvényeseit, hogy részvényeik kiadhatása céljából szíveskedjenek pénztár helyiségünkben részvényjegyzésüket és befizetéseiket igazoló összes okmányikat központunkhoz leendő felküldés végett átadni.

A részvények leérkezése után az 1920. csonka üzleti évre részvényenként 6% azaz 7 korona osztalék ki fog adatni.

A 120 millió korona alaptőkének 240 millióra történő felemelése folytán felhívjuk t. részvényeseinket újabb részvényjegyzésre azzal, hogy jogosultak minden régi részvény után egy új részvényt 200 koronás árfolyamon jegyezni.

Nem részvényesek 230 koronás árfolyamon jegyezhetnek.

Részvény kibocsátási költségekre részvényenként 20 korona fizetendő.

Tisztelettel:

Nemzeti Hitelintézet R.-i debreceni fiókja Ferencz

Telefon 350.

József-ut 5.

Önkéntes árverés

Egy matt hálószoba bútor, mely áll 2 ággy, matrac és sodronybetéttel, 2 ruhásszekrény, márványlappal éjjeli, ebédlőkredenc márványlappal, 2 függöny és tűkér június hó 7-én, d. u. 5 órakor Csapó-utca 98. sz. alatti advari lakásban elárvereltetik. Dezső László értekezést ad Haróthy-utca 19.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában